

Auran kunnan koulukuljetusperiaatteet

Sisällys

Auran kunnan koulukuljetusperiaatteet.....	2
1. Johdanto	2
2. Oppilaan koulupaikan määräytyminen	2
3. Koulumatka	3
3.1. Koulumatkan pituuden mittaaminen.....	3
3.2. Koulumatkan kesto	4
3.3. Maksuton koulukuljetus perusopetuksessa	4
3.4. Koulukuljetustapa	5
3.5. Koulukuljetuksen voimassaoloaika	5
3.6. Vakuutukset koulukuljetuksen aikana	5
3.7. Harkinnanvaraiset koulukuljetukset	6
3.8. Koulukuljetuksen pelisäännöt	7
3.9. Auran kunnan määrittelemät vaaralliset tieosuudet tai muut poikkeamat	8

Auran kunnan koulukuljetusperiaatteet

1. Johdanto

Turvallinen ja hyvin toimiva koulukuljetus tukee lasten koulunkäyntiä ja hyvinvointia. Laadukas koulukuljetus rakennetaan hyvällä yhteistyöllä. Yhteistyöhön tarvitaan useita tahoja; opetuksen järjestäjiä ja kouluja, liikenneitsijöitä ja koululaisautojen kuljettajia sekä oppilaita ja vanhempia. Avoin ja toiset huomioon ottava viestintä sekä aktiivinen vuorovaikutus luovat pohjan hyvälle yhteistyölle. (Opetushallitus, Koulukuljetusopas, 2021)

Perusopetuslain 628/1998, 32 pykälä (POL 32§) määrittelee ne ehdot, joiden täyttyessä opetuksen järjestäjä on velvollinen järjestämään oppilaalle maksuttoman koulukuljetuksen. Näiden lisäksi kunnalla on mahdollisuus päättää perusopetuslakia laajempien etuuksien antamisesta. Nämä etuudet eivät voi olla ristiriidassa POL 32§ kanssa. Etuuksien tulee olla selkeästi määriteltyjä ja niissä tulee ottaa huomioon paikalliset olosuhteet. Hakijoita on kohdeltava tasa-arvoisesti.

Koulukuljetusperiaatteet vahvistetaan hyvinvointilautakunnassa vuosittain touko-kesäkuussa.

2. Oppilaan koulupaikan määräytyminen

POL 6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muuta tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle oppilaalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen järjestämään opetusta. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa.

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

Erityisopetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan muun opetuksen yhteydessä taikka muutoin erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa. (POL 17 § Erityisopetus)

Huoltajalla on mahdollisuus anoa lapselleen/huollettavalleen muuta koulupaikkaa kuin kunnan osoittama lähikoulu. Jos koulupaikka myönnetään, koulukuljetusoikeutta ei ole.

3. Koulumatka

Koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin ja koulun välistä matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun ja sieltä palatessaan (Opetushallitus, Koulukuljetusopas, 2021). Esiopetuksessa oppilaan matkalla tarkoitetaan päivittäistä kodin ja esiopetuspaikan välistä matkaa tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetun varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välistä matkaa (Kuntaliitto 2024, Esi- ja perusopetuksen koulukuljetukset 2022–2023).

Kuljetukset järjestetään vain kodin ja koulun/esiopetuspaikan väliselle matkalle. Mikäli lapsi asuu kahden eri huoltajan luona, hänen lähikoulunsa ja kuljetusperuste määräytyvät väestötietoihin merkityn osoitteen mukaisesti.

Kunnan perusopetuslain mukaisen koulumatkaetuuden järjestämisvelvollisuus syntyy vain lapsen virallisesta asuinpaikasta. (KHO 14.3.2006/540).

3.1. Koulumatkan pituuden mittaaminen ja vaarallisuuden arviointi

Oppilaan koulumatkan pituus lasketaan väestörekisteriin merkitystä vakinaisesta osoitteesta lähikouluun, ml. esioppilaat. Matkan pituus on yhdensuuntainen. Matka mitataan oppilaan kotiosoitteen perusteella kiinteistön liittymästä tai tontin rajasta koulun tontin rajalle (ei siis ovelta-ovelle) sellaiseen kohtaan, josta oppilas pääsee koulun piha-alueelle.

Koulumatkan mittauksessa käytetään pääperiaatteena sitä, että matka mitataan lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa reittiä pitkin. Koulumatkareitti määritellään siten, että se voidaan kulkea liikennesääntöjä noudattaen.

Koulumatkan pituus mitataan Koululiitu-ohjelmaa käyttämällä. Koulumatkan vaarallisuuden arvioinnin apuna käytetään Koululiitu-ohjelmaa, kuitenkin siten, että lautakunta määrittää kuljetusperusteisiin vaaralliset tiet lukuvuodeksi kerrallaan. Koululiitu-ohjelma päivittyy vuosittain huhti-toukokuussa. Koululiitu-ohjelman päivitykset huomioidaan tulevan lukuvuoden koulukuljetuksissa.

3.2. Koulumatkan kesto

POL 32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muuten muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, on oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun, voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Koulumatkaan kävelen käytetyn ajan laskentaperusteena käytetään Kuntaliiton antamaa laskentaohjetta, joka on noin 13min/km (Kuntaliitto 2012, Henkilökuljetusopas, Siltala, Silja toim.).

Koulupäivän päättyessä kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan ja opetuksen järjestäjän tulee huolehtia oppilaiden valvonnasta. Toimintaan osallistuminen on oppilaalle vapaaehtoista. Jos oppilas osallistuu toimintaan, hän on opetuksen järjestäjän vastuulla. Ennen koulupäivän alkua valvontavelvollisuutta ei varsinaisesti ole, mutta opetuksen järjestäjän on hyvä huolehtia koulun alueen turvallisuudesta myös silloin. (Opetushallitus, koulukuljetusopas 2021)

3.3. Maksuton koulukuljetus esi- ja perusopetuksessa

POL 32 § asettaa oppilaan yhdensuuntaisen maksuttoman koulumatkan rajaksi 5 km. Tätä lyhyemmälle matkalle ei myönnetä maksutonta koulukuljetusta lukuun ottamatta luvussa 3.7. mainittuja poikkeuksia.

Koulukuljetusetuuden piirissä olevan esioppilaan ja perusopetuksen oppilaan huoltaja saavat tiedon kuljetusetuudesta kesäkuun loppuun mennessä.

Mikäli oppilas ei kuulu koulukuljetusetuuden piiriin, on huoltajalla mahdollisuus tiedustella maksullista koulukuljetusta, jos linja-autossa/taksikuljetuksessa on tilaa ja kyytiin on mahdollista tulla reitin varrelta. Itse maksavia oppilaita ei haeta kotiosoitteesta. Tiedustelut suunnataan suoraan palveluntuottajille, jotka myös määrittelevät taksat maksulliselle koulukuljetukselle.

3.4. Esi- ja koulukuljetustapa

Maksuton koulukuljetus myönnetään ensisijaisesti julkiseen kulkuneuvoon kuten bussiin. Kunnan velvollisuutena ei ole tarjota koulukuljetusta koko matkalle vaan oppilas voi joutua kävelemään päästäkseen bussipysäkille tai koulun piha-alueelle. Kuljetus voidaan siis järjestää vain osaksi matkaa. Mikäli koulukuljetuksesta jää ns. omavastuumatka, oppilas velvoitetaan kulkemaan se itsenäisesti. Tämä tarkoittaa matkaa esimerkiksi bussipysäkille tai taksin hakupisteeseen. Poikkeustilanteet on kuvattu luvussa 3.7.

Turun suunnasta kulkevat oppilaat käyttävät Föli-liikennettä. Ensisijainen matkalippu on mobiililippu. Tarvittaessa koululta saa matkakortin. Matkakortti/-lippu tulee näyttää lukijalle linja-autoon noustessa.

Tortinmäen suunnasta kulkevat oppilaat käyttävät koulukuljetuslinja-autoa (Matka-Niinimäki Oy). Molemmista suunnista on taksikuljetus silloin, jos koulukuljetusbussi tai julkisen liikenteen Föli-bussi ei kulje oppilaan käyttämää reittiä.

3.5. Koulukuljetuksen voimassaoloaika

Maksuton koulukuljetus voidaan myöntää monivuotisena. Näin toimitaan pääsääntöisesti silloin, kun koulukuljetus perustuu osoitteeseen. Muissa tapauksissa koulukuljetus voidaan myöntää joko lukuvuodeksi kerrallaan tai lyhyemmäksi ajaksi. Asiantuntijalausuntoihin perustuvat koulukuljetukset tulee uusida lukuvuosi kerrallaan.

3.6. Vakuutukset koulukuljetuksen aikana

POL 34 § Tapaturman hoito ja terveydenhuolto

Koulussa, koulumatkalla ja majoituksessa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksuton.

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä

opinto- ym. retkiä. Oppilaan on kuljettava hänelle myönnetyn koulukuljetusetuuden mukaista reittiä välittömästi ennen tai jälkeen koulupäivän, jotta vakuutus on voimassa.

Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Vakuutus ei korvaa sitä, jos oppilas aiheuttaa vahinkoa toiselle osapuolelle eikä sitä, jos vaatteet, silmälasit tms. rikkoutuvat. lästä huolimatta vahingontekijä tai hänen huoltajansa joutuu korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

3.7. Harkinnanvaraiset koulukuljetukset

1. Tilapäinen osoite: Oppilaalle voidaan järjestää harkinnanvarainen koulukuljetus tilapäisestä osoitteesta mm. lääkärin tai sosiaalityöntekijän lausunnon perusteella. Oppilaan kodin tuhoutuminen tulipalon seurauksena voi myös olla perusteltu syy myöntää harkinnanvarainen koulukuljetus.

2. Lyhytaikaiset koulukuljetustarpeet: Tapaturma, sairaus tai muu vamma voi oikeuttaa lyhytaikaiseen harkinnanvaraiseen koulukuljetukseen. Tällöin huoltajan on tehtävä kirjallinen hakemus koululle. Hakemukseen tulee liittää asiantuntijalausunto vammasta. Kuljetus järjestetään joko olemassa olevia koulukuljetuksia käyttäen tai huoltaja saa korvauksen kuljetuksesta kulloinkin voimassa olevan KELA:n oman auton käytöstä maksaman korvauksen mukaisesti. Tällä hetkellä korvaus on 0,33€/km.

3. Poikkeus omavastuumatkaan:

Oppilas voidaan hakea kotipihalta, jos oppilaalla on jokin vamma taikka muu sellaiseksi luokiteltava, eikä hän ole kykenevä kulkemaan ns. omavastuumatkaa bussipysäkille tai taksin hakupisteelle. Tällaisessa tapauksessa huoltajan tulee toimittaa lääkärinlausunto, joka tukee hakemusta. Omavastuumatkaa ei tarvitse kulkea itsenäisesti, jos reitti on määritelty vaaralliseksi.

4. Koulumatkan rasittavuus: Kunta voi myöntää oppilaalle harkinnanvaraisen kuljetuksen, mikäli koulumatka katsotaan oppilaalle liian vaikeaksi tai rasittavaksi. Huoltajan tulee toimittaa koululle hakemuksen tueksi lääkärin, psykologin tai muun asiantuntijan lausunto. Lausunnot tulee ilmetä selkeästi kuljetustarpeen perusteet, kulkumuoto ja mille ajanjaksolle kuljetusta suositellaan.

5. Koulumatkan vaarallisuus: Kunta voi myöntää oikeuden harkinnanvaraiseen koulukuljetukseen, mikäli oppilaan käveltävän koulumatkan osuus on arvioitu vaaralliseksi osittain tai kokonaan. Harkinnanvaraista koulukuljetusta haettaessa hakemukseen tulee liittää asiantuntijalausunto tai muu selvitys, joka tukee hakemusta.

Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan vaihtoehtoisia reittejä koulumatkalle, oppilaan ikätasoa ja muita vallitsevia olosuhteita. Päätöstä tehtäessä suurimman painoarvon saa tieosuuden liikennemäärä, nopeusrajoitus, pientareella kuljetun matkan pituus sekä valaistus. Tämän lisäksi huomioidaan vuodenaikojen vaihtelu tieosuudella. Yksitystien turvallisuudesta vastaa tiehoitokunta eikä tien kunto ole peruste harkinnanvaraisen kuljetuksen myöntämiselle.

Perusopetuksen oppilaiden harkinnanvarainen kuljetushakemus osoitetaan perusopetuksen rehtorille ja esiopetuksen osalta varhaiskasvatuspäällikölle. Hakemukset ja niitä tukevat lausunnot on toimitettava hyvissä ajoin ennen hakemuksessa olevaa harkinnanvaraisen koulukyydin alkamisajankohtaa.

3.8. Koulukuljetuksen pelisäännöt

Kuljettaja

1. Ottaa oppilaat kyytiin ja jättää kyydistä turvallisessa paikassa.
2. Kertoo koulukuljetuksen pelisäännöt oppilaille ja ratkaisee ongelmat keskustellen.
3. Varmistaa, että turvavyöt ovat helposti saatavilla ja opastaa tarvittaessa niiden käytössä.
4. Valvoo, että turvavyöt kiinnitetään ja pidetään kiinni. Kuljettaja käyttää myös itse turvavyötä, kuten laki velvoittaa.
5. Kuljettaja noudattaa nopeusrajoituksia ja muita liikennesääntöjä.
6. Aina kun mahdollista, jättää oppilaan koulun ja kodin luona niin, ettei hän joudu ylittämään katua.

Oppilas

1. Noudattaa liikennesääntöjä saapuessaan koulukuljetukseen ja poistuessaan kuljetuksesta.
2. Autosta poistuessaan jää ennen tien ylitystä odottamaan, että auto on poistunut. Tietä ei saa koskaan lähteä ylittämään auton edestä tai takaa.
3. Noudattaa koulun järjestyssääntöjä koko koulukuljetusajan.
4. Kuuntelee kuljettajan antamia ohjeita.
5. On ajoissa sovitulla hakupaikalla.
6. Käyttää pimeänä aikana heijastinta taikka huomioliiviä.
7. Huolehtii omista tavaroistaan eikä tarve ajoneuvoja.

Huoltaja

1. Selvittää oppilaalle kuljetusaikataulut ja harjoittelee lapsen kanssa turvallista kulkemista kuljetuspaikalle.

2. Keskustelee oppilaan kanssa turvallisesta, ystävällisestä ja toiset huomioivasta käyttäytymisestä koulukuljetusten aikana. Kertaa koulukuljetuksen pelisääntöjä aika ajoin lukuvuoden aikana.
3. Kertoo kuljettajalle tarvittaessa oppilaan sairauksista ja mahdollisista lääkityksistä (esim. diabetes, epilepsia) tai muista lapsen tuen tarpeista, joista kuljettajan on hyvä tietää.
4. Huolehtii, että oppilas on ajoissa odottamassa koulukuljetusta sovitussa paikassa.
5. Varmistaa, että oppilas käyttää pimeällä heijastinta.
6. Ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilas ei sairastumisen tai muun syyn vuoksi tarvitse kuljetusta.
7. Ottaa yhteyttä kouluun, jos oppilas kertoo koulumatkan aikana tapahtuvasta kiusaamisesta.

Mikäli oppilaalle myönnetyn maksuttoman koulukuljetuksen laiminlyönnistä syntyy kuluja Auran kunnalle, kulut voidaan periä huoltajilta.

3.9. Auran kunnan määrittelemät vaaralliset tieosuudet tai muut poikkeamat

Koulumatkan pituus mitataan Koululiitu-ohjelmaa käyttämällä. Koulumatkan vaarallisuuden arvioinnin apuna käytetään Koululiitu-ohjelmaa, kuitenkin siten, että lautakunta määrittää kuljetusperusteisiin vaaralliset tiet lukuvuodeksi kerrallaan. Koululiitu-ohjelma päivittyy vuosittain huhti-toukokuussa. Koululiitu-ohjelman päivitykset huomioidaan tulevan lukuvuoden koulukuljetuksissa.

Auran hyvinvointilautakunta on määritellyt lisäksi seuraavat tieosuudet joko kokonaan tai osittain vaarallisiksi:

- Valtatie 9 ylitys Sästäkallion risteyksen kohdalta vaaralliseksi 1.-9.-luokkalaisille